

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Raitsits Emil professor az Ujság munkatársának elmondja az állatfiatalítási operációk*

eredményeit

Forrás: *Ujság*

Bp

(Hely)

1924. 10. 9.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

619

Hely

Idő

1924

Személy

He

Raitsits Emil professor az Ujság munkatársának elmondja az állatfiatalítási operációk eredményeit

Az állatkert 25 éves szerezcsen makimajma virgonc ifju lett — A 16 éves muflon, melynek megfiatalításáért egy angorakecske hozott petefészekáldozatot — A fejlődésben visszamaradt fiatal állatokat is lehet regenerálni — Az Állatorvosi Főiskola sebészeti osztályán állandóan folynak megfiatalítási eljárások

Mindabból, ami Voronoff körül tumbol, elismerés, guny, siker, kudarc, tudomány, reklám, könyv, előadás, felolvasás, karrikatura, tréfa és vicc, mindabból, ami Voronoff professor megfiatalítási eljárásaihoz a napi élet krónikásának megmarad, mindabból, ami öreg lordok délceg sihederekké való átalakulásán felül az újságíró legjobban érdekli, a magam részéről csak azt az egyet említhetem, hogy minden részvétem és minden sajnálkozásom a szegény majmoké, akik Voronoff doktor áldozati báránykái, akik a maguk életerős fiatalágának egyszerű odaadásával hintalovon lovagoló és fűzfásipon fűrlyázó gyermekekkel varázsolják az élvhajász aggastyánokat...

Nem mondom, ha például Edison kívánná a megfiatalítást, akkor érdemes volna feláldozni az őserdőnek akár egy tucat gorilláját, vagy csimpánzát is. De Edison azt mondja, hogy neki így is jó. Fiatalodni csak azok az öreg urak akarnak, akik nem Edisonok. Ezek pedig nem igen érdemlik meg a majomáldozatot, a mirigyáldozatot! Valahol már olvastam is erről egy tudományos cikket, egy állattani tudós kesergőjét, aki arról panaszkodik, hogy minél inkább népszerűsödik Voronoff, annál jobban pusztulnak, vesznek az őserdők ritka majomfajtai.

Mindezt csak azért bocsátottam előszóba, mert ma aztán arról értesültem, hogy a mi kitűnő Raitsits Emil tanárunk, az állatok Hertz professzora, jóvátette — ha csak kis részben is — Voronoffnak a majmok elleni vétkeit.

Raitsits doktor megfiatalította az Állatkert öreg, 25 esztendősz szerezcsen maki majmát. Sőt, nemcsak ezt a vén majmot fiatalította meg az Állatkertből, hanem a kopasz, ősz muflont is, amely 16 esztendejével már alig vonszolta magát és nem bírta elviselni az élet nehéz terheit.

Ezen kívül pedig egy kost is megfiatalított Raitsits tanár, kísérletkép és pusztán szánalomból. Sőt továbbmenő tervei vannak az állatfiatalítás terén, a fejlődésben visszamaradt fiatal állatokat is regenerálni tudja, sőt a főiskola sebészeti osztályán a pesti Voronoffok állandóan fiatalítanak!

*

Hol keresnénk másutt Raitsits Emil doktort, mint rendelőjében, a főiskolai poliklinikán, ahol fehér kabátjában ép a műtőasztal körül foglalatostokodik, tanítványai körülállják és ő ép egy beteg kutya felvágott hasában forgatja bonckését, mialatt operál és magyaráz. A várószobában más beteg kutyák, macskák és madarak üldögélnek gazdáik ölében és várják,

hogy a tanár ur elé kerüljenek.

Aztán vége van a rendelésnek, még hallom, hogy egy-két vigasztaló szóval simogatja a négy lábú páciens, majd benn vagyunk a dolgozó szobájában, ahol a falakon egyre szaporodnak a kutya primadonnák dedikált arcképei, a championok és aranyérmesek, a halálos kórból kigyógyítottak, melyek képmásai alatt például ilyen felírást olvasunk: *Életem megmentőjének, Tölcsérváry Csöppi.*

Raitsits tanár az állatokon végzett megfiatalítási kísérleteiről, s azok eredményeiről beszélt:

— Sajnos, kísérleteim tölem kívülálló kezdeményezés révén nyilvánosságra kerültek, pedig az állatkerti állatokon és az állatorvosi főiskola poliklinikájára került állatokon végrehajtott fiatalítási műtétek gyér száma még nem érlelte meg bennem a szándékot, hogy azoknak eredményéről újságban beszámoljak. A tárgyilagosság és a szakszerűség nézőpontjából mégis szükségesnek tartom, hogy egyet-mást elmondjak.

— Az Állatkert értékes állománya közül, sajnos, a magas kort csak kevés állat éri el. A magas korban lévő állatok pedig, az esetek

tulnyomó részében, ugy általában megjelenésükkel, mint szörzetük hiányos vedlésével a szemlélőben igen szánalmas benyomást keltenek. Az ilyen állatokat rendszerint nem is en-

gedik a nyilvánosság elé, nehogy azt gondolják róluk, hogy rosszul vannak táplálva, vagy nem gondoskodnak róluk kellőképp.

— Amióta aztán Voronoff Sergius doktornak a szerveknek átültetéséről szóló kísérletei és ezeknek gyakorlati alkalmazása a házi állatoknál köztudomású lett, helyénvalónak tartottam, hogy az Állatkert igazgatóságának és felettes hatóságának beleegyezésével állatkertünk előregedett és ily formában már selejtezés alá kerülő állatain nem tisztán kísérleti, hanem orvoslási nézőpontból, ivarmirigyátültetési kísérleteket hajtsak végre.

Amit eddig mond, az csak indoklás, pedig erre nem is volna szüksége.

Két fiatalítási operációját aztán az alábbiakban adja elő:

*

— Az Állatkert legöregebb muflon-nőstényén 1926 július 10-én hajtottam végre az operációt.

— Az állat muflonállományunk törzsanyja volt, de előregedése miatt — körülbelül 16 éves lehetett — az állatkerti muflonnyáj életérs fiataljai kiérték maguk közül.

— Emiatt a muflont elkülönített helyen külön ápolták, de dacára a leggondosabb eljárásnak, nem észleltek javulást az állapotában. Szőrzete már egy év óta vedlett, teste egyre csupaszabb, kopaszabb lett. Szánalmas volt ránézni szegényre!...

— A petefészket, melyet a muflonba átültettem, korálhydrátos áztatás közben, hasműtét utján egy saanenthali angorakecskekeresztésű hároméves nősténykecskéből vettem. A műtétnél Magics Jenő dr. akkor tanársegéd, most fővárosi állatorvos, volt szíves segédkezni.

— Az egyik petefészket a méhszarvról való leválasztás után a muflonon való műteti előkészületek közben a hasüregebe csuszított, s így csak egy petefészket került átültetésre. A műtétet követő nyolcadik napon eltávolítottam a

kölést és a varratokat. A seb remekül gyógyult. A petefészek átültetési helyén diónagyságu duzzanat keletkezett. A muflont és a kecskét ugy tápláltuk, mintha semmi sem történt volna velük.

— A műtétet követő harmadik héten a muflonon máris javulás volt észlelhető. Az

Az állatkerti muflon az operáció előtt
(Alig áll a lábán, szörzete kopott)

állat felélénkült és súlyban négy kilóval gyarapodott. A műtét utáni harmadik hónap elején aztán a vedlésben visszamaradt muflon teljesen kivedlett, teljesen visszanyerte dus, egészséget jelentő szörzetét.

— Az így regenerált állat sajnos, szomorú szerencsétlenségnek esett áldozatul. Egy kecskékab éjszaka kinyitotta ketrecét párosodási dühében a szarvaival, átférközött a szomszéd ketrecbe, s itt felöklelt három kecskét és a megfiatalított muflont, melyen a sürgősen végrehajtott hasműtéttel sem tudtam segíteni.

— A tudományos vizsgálatok szempontjából is jobb sorsra érdemes szegény muflon másnapra kiszervezett. Hashártyagyulladásban.

*

A megfiatalított muflon ujjászületése csak képekben mutathatja be Raitsits tanár. Ellenben a virgonc ifjává serdült öreg szerencsen maki majmot magam láttam az Állatkertben, amint a Nurmikát is megszégyenítő fürge-séggel ugrándozott le meg fel a ketrecében, holott az operáció előtt olyan volt, mint az utolsó negyvennyolcas honvéd a rajzokon. Hónapokig egy helyben gubbasztott, nem mozdult el a fűtőtest mellől, ez volt az ő családi karosszéke, csak a kopott bojtossapkát, a himzett papucsot, meg a csibukot kellett hozzáképezni, hogy teljes legyen a kép, az Állatkert legöregebb majmának fotográfiája.

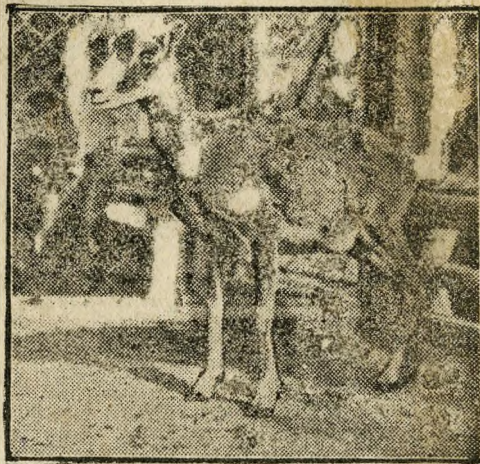
Ma délben kint voltam a majomnál. Fajtájára nézve, mint mondtuk, szerencsen maki majom. Ketrecének tábláján ott áll hivatalos, azaz tudományos elnevezése is: *Lemur macaco L.*

Hogy az *L. mit* jelent, azt az ápolója sem tudja.

Az ápolója csak annyit tud róla, hogy 25 éves elmúlt már, az Állatkert 1912. évi megnyitása előtti idő óta él fogságban, s a legregibb állatkerti ápoló is úgy beszél róla, hogy már a régi állatkertnek is öreg szerencsenmajma volt.

Ennek az öreg makinak már egy foga sincs. Csak egyetlen egy kopott, sárga szemfoga maradt, a többi mind hiányzik.

Egy évvel ezelőtt már egész kopasz volt. Kedvetlen, élettelen. Nem kívánta az ételt, nem tördődött a ketrec előtt hancurozó gverekkel,

Az állatkerti muflon az operáció után
(Friss, életerős, szörzete kivedlett)

saját majomtestvéreit sem ismerte fel, igazán csak hálni járt bele a lélek.

Most aztán nem lehet vele bírni. A legcsintalanabb, legpajzánabb minden társa között. Annyit eszik, mint hat más majom. Feneketlen bendője van.

Este pedig, mikor az összes majmok aludni térnek, nem akar lefeküdni.

Lumpolni szeretne még. Fentmaradni.

Olyan majom, hogyha divatos volna köztük a black-bottom, elsőnek tanulná meg és 48 órát eltáncolna egyfolytában...

*

— Ez év január 5-én hajtottam végre a műtétet az öreg makin — mondja róla Raitsits tanár. — A majom mérsékelt kloroformnarkó-zist kapott. Az átültetésre szánt ivarmirigyet az öregtől leszármazó két éves kölyöktől szereztem. (Gyönyörű példája a gyermek szülő iránt való áldozatkészségének! Nem?) A kölyökmakinak már teljesen fejlettek voltak az ivarmirigyei, ezekből loptam el az öregnek két szeletkét.

— A műtét után egyik majom sem gyen-

gelkedett. Egészséges volt mind a két maki, mint a makk! Az öreg sebei gennyedés nélkül, elsődlegesen gyógyultak.

— Két hét múlva pedig már jelentkezett az első eredmény, a kopasz bőrfelületen selgmes, pihés szörzet nőtt ki!... Az öreg majom ott hagyta a ketrecbeli fűtőtestet, s elsőnek ugrott az ételért! A legmagasabb deszkáról gyors ugrással termett az eleség mellett, s hasonló gyors irammal repült vissza a ketrec tetejére. (Azelőtt mankóval se tudott volna járni!)

— Mikor pedig meglátogattam, felszaladt előlem a legmagasabb polcra, megismert, hátat fordított nekem a hálátlan!...

— A műtét utáni ötödik hónapban már teljesen visszanyerte régi, fiatalos bundáját. Csak a farkán nincs szőr, de ez minden társánál így van, mert az állatkerti makimajmokról köztudomásu, hogy egymás farkát ráncigálják állandóan...

Legvégül erre az operációra vonatkozóan Raitsits tanár ezt mondja:

— Ez az eredmény, s ez a kétségtelenül bekövetkezett remek hatás annál is inkább érthető, mert ha egy és ugyanolyan fajú állatnak, sőt vérrokonságban lévő állatoknak ivarmirigyeit forrasztjuk össze: az csak a legkedvezőbb eredménnyel járhat.

*

— Azt hallottuk — mondtam Raitsits tanár urnak, — hogy az állatfiatalítások között versenyparipáknál is végzett hasonló operációkat!... Milyen érdekes volna például, ha Rascalt, San Gennarot, vagy Naplopót ugy megfiatalítaná, hogy azok megint Király-dijas, vagy Szent István-dijas versenylovak legyenek!

— Versenylovat nem fiatalítottam — felelte az állatok pesti Voronoff-ja, — de tudomásom szerint a főiskola sebészetén állandóan folynak ilyenirányú kísérletek. Mi nem akarunk elmaradni a kor vívmányaitól. Ha embert fiatalítanak, mért ne fiatalítsunk mi itt állatokat is?...

Azt hiszem, ha még egy-két évig kísérleteznek és ivarmirigyet ültetnek az állatorvosi főiskolán, nem lesz több vén bakkecske a világon.

Lestyán Sándor